

Dilatace jícnu a zavedení stentu do jícnu

Dilatace je výkon, kdy se rozšiřuje zúžené místo v jícnu pomocí speciální cévky s balónkem. Po ní následuje v některých případech zavedení stentu.

Samotnému výkonu předchází skiaskopické vyšetření prováděné radiologem z indikace ošetřujícího lékaře, nejčastěji chirurga nebo gastroenterologa. To spočívá v polykání kontrastní látky za kontinuálního prosvěcování rentgenovým zářením a sledování pohybu této látky zažívacím traktem. Z takto provedeného vyšetření je možné posoudit zúžení, jeho charakter a lokalizaci. V některých případech se provádí i CT. Daná vyšetření podstupují většinou pacienti, kteří mají potíže s váznutím sousta, tlaku na hrudi při jídle - dysfagii.

Jaké mohou být příčiny zúžení?

Nejčastěji jsou to zúžení nezhoubného typu, která vznikají po poleptání jícnu, při refluxní chorobě jícnu, achalázii, dále to jsou zúžení v místě pooperačních výkonů např. po náhradě jícnu.

Další skupinou jsou zúžení při zhoubném onemocnění zažívacího traktu (obr. 1). Tato zúžení zpravidla vyžadují i zavedení stentu. Stent je trubice pleťovitého, kovového charakteru s rozpínatelnou strukturou, který svým tlakem udrží jícn průchodný (obr. 2). Tzv. kryté stenty lze použít i na překrytí komunikací mezi jícnem a bronchem následkem např. traumatu, zánětu nebo nádoru.

Co je potřeba vědět před výkonem?

Před výkonem je nutné 8 hodin nejíst a nepít a 2 hodiny nekouřit.

Jak samotný výkon probíhá?

Dilatace jícnu začíná lokálním umrtvením dutiny ústní a hltanu. Prakticky to znamená stříknutí farmaka rozprašovačem do úst. Následně se ústy v poloze vleže zavádí měkký ohebný drát, kterým se přechází přes oblast zúžení. Na zavedený drát se navlékne cévka s balónkem a zavede se do daného místa. Po kontrole zavedení se poměrně intenzivní silou postupně nafukuje. Výkon se většinou opakuje a nakonec se balonek ponechá nafouknutý po dobu asi 10 minut. Pokud ani tehdy nedojde k roztažení zúžení je možné daný výkon opakovat po několika dnech. Celý výkon se provádí za použití polohovatelného stolu a rentgenového záření pro správnou lokalizaci.

Pro potvrzení výsledku výkonu a vyloučení možného roztržení jícnu nebo jiných komplikací se provádí kontrolní polknutí kontrastní látky. Po výkonu je důležité 2 hodiny nejíst.

V návaznosti na dilataci je možné provést zavedení stentu. Vytáhne se balónková cévka a následně se po drátu zavede komplex, na jehož konci je umístěný stlačený stent. Po zavedení do dané lokality se

stent uvolní a přilne ke stěně jícnu svým samovolným rozepnutím. Správné uložení se zkontroluje dalším polknutím kontrastní látky.

Jaké jsou komplikace po výkonu?

Je možné poranění zažívacího traktu, může dojít k zánětu.

Mohou se také vyskytnout bolesti v místě provedeného výkonu.

Pokud je použit stent může dojít k jeho posunutí. Ten je pak potřeba vrátit na své původní místo, případně vyjmout a zavést nový.

Málo časté, ale možné je ucpání stentu stravou. Stent lze znovu zprůchodnit opětovnou dilatací.

Obr. 1 Rentgenový snímek pořízen při skiaskopickém vyšetření. Ve střední části jícnu (šipka) je patrné nepravidelné zúžení zhoubným nádorem.

Obr. 2 Rentgenový snímek zobrazující stent v jícnu.